

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
"Про внесення змін до постанови
Кабінету Міністрів України від 21 червня 2022 р. № 738"
(далі - проєкт акта)

1. Мета

Проєкт акта розроблено з метою підтримки суб'єктів мікропідприємництва та малого підприємництва для безперервності господарської діяльності під час відключень електроенергії, збереження найманих працівників та робочих місць, зменшення втрат суб'єктів господарювання, пов'язаних із простоями, а також підтримки стабільних надходжень податків і єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Умови повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України та системні пошкодження об'єктів енергетичної інфраструктури зумовлюють регулярні перебої з електропостачанням, що істотно впливає на діяльність суб'єктів мікропідприємництва та малого підприємництва, зокрема тих, які забезпечують населення базовими товарами та послугами.

Практика функціонування мікро- та малого бізнесу в умовах воєнного стану свідчить про обмежену фінансову спроможність підприємців самостійно інвестувати в обладнання для резервного або автономного енергозабезпечення. Відсутність такого обладнання призводить до вимушених простоїв, втрати доходів, скорочення робочих місць та зменшення податкових надходжень.

З огляду на зазначене, виникає потреба у запровадженні додаткового цільового інструменту державної підтримки у формі одноразової цільової інвестиційної допомоги для забезпечення енергонезалежності малого бізнесу шляхом придбання енергообладнання для автономного та/або резервного електроживлення суб'єктів мікро- та малого підприємництва, які використовують найману працю.

Запропонований механізм передбачається реалізувати в межах постанови Кабінету Міністрів України від 21 червня 2022 р. № 738 "Деякі питання надання грантів бізнесу" (далі – Постанова № 738), шляхом внесення відповідних змін, що дозволить оперативно та адресно надати підтримку визначеним категоріям фізичних осіб – підприємців.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта пропонується внести зміни до Постанови № 738, якими передбачається:

1) запровадження одноразової цільової інвестиційної допомоги для забезпечення енергонезалежності;

2) визначення отримувачами допомоги фізичних осіб – підприємців та юридичних осіб, які належать до суб'єктів мікропідприємництва або малого підприємництва у значенні, наведеному в Законі України "Про особливості

регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб";

3) встановлення диференційованого розміру допомоги залежно від кількості найманих працівників, за яких сплачено єдиний соціальний внесок;

4) визначення цільового використання коштів виключно на придбання, на придбання енергообладнання для автономного та/або резервного електроживлення, а саме: акумуляторних батарей та систем накопичення енергії, інверторів, зарядних пристроїв та зарядних станцій, джерел безперебійного живлення; систем резервного живлення, стабілізаторів напруги, пристроїв захисту та комутації, кабельно-провідникової продукції, елементів підключення, комплектів монтажу та підключення, щитового обладнання та супутніх комплектуючих, необхідних для введення обладнання в експлуатацію, генераторів, послуг з монтажу, підключення та налаштування такого енергообладнання;

5) удосконалення механізму надання грантів на започаткування та масштабування власної справи, інших видів грантів, що надаються відповідно до Постанови № 738.

4. Правові аспекти

Проект акта розроблено відповідно до Закону України "Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні" та постанови Кабінету Міністрів України від 21 червня 2022 р. № 738 "Деякі питання надання грантів бізнесу".

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта не потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету і здійснюватиметься в межах бюджету Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття на 2026 рік за напрямом «Мікрогранти та гранти на створення або розвиток власного бізнесу, виробництво переробної промисловості з метою сприяння зайнятості населення».

Орієнтовний обсяг фінансування заходів, передбачених проектом акта, становить близько 865 000,0 тисяч гривень, при цьому загальний обсяг коштів, передбачених у бюджеті Фонду за відповідним напрямом на 2026 рік, становить близько 7 576 301,9 тисяч гривень (постанова Кабінету Міністрів України від 04.03.2026 № 295), що дозволяє забезпечити можливість реалізації акта без перевищення бюджетних призначень.

Фінансово-економічні розрахунки додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Публічні консультації не проводились.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

Проект акта містить положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, але не спрямований на імплементацію актів законодавства Європейського Союзу.

Проект акта не містить положень, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

8. Прогноз результатів

Реалізація акта матиме позитивний вплив на забезпечення стабільної діяльності суб'єктів малого підприємництва, збереження робочих місць, підвищення стійкості економіки в умовах воєнного стану, а також на забезпечення населення базовими товарами та послугами.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Суб'єкти мікропідприємництва та малого підприємництва	Позитивний	Підвищення енергонезалежності, зменшення простоїв, збереження доходів і робочих місць.
Державні органи (установи), залучені до реалізації програми	Позитивний	Реалізація адресної та ефективної державної підтримки бізнесу в умовах воєнного стану.

Міністр економіки, довкілля
та сільського господарства України
_____ 2026 р.

Олексій СОБОЛЕВ